

Stajemy do walki o plan od pierwszych dni roku

Cena 15 gr.

Opłata pocztowa uliczona ryczałtem

EXPRESS

ILUSTROWANY

1953

Nr 3 (3180) | SOBOTA, 3 STYCZANIA 1953 R. | ROK VIII.

Żądania Kongresu — to żądania narodów

Fragmenty przemówienia przewodniczącego PKOP i przewodniczącego delegacji polskiej na Kongres Narodów J. Iwaszkiewicza, wygłoszone dnia 2 bm. na zgromadzeniu sprawozdawczym w Hali Mirowskiej w Warszawie.

Gdy aktywiści spośród obrońców pokoju spojrzą na rok miniony, spotrzeżną, że jest on dla ruchu naszego przełomowym rokiem, rokiem można powiedzieć epokowym.

Oczywiście dlatego, że odbył się w nim Kongres Narodów w Obronie Pokoju w Wiedniu — ale jednocześnie dlatego, że Kongres ów nie był zwykłym oświadczeniem, że był poprzedzony szeregiem wielkich zdarzeń politycznych, gdyż Kongres Wiedeński był niejako zsumowaniem światowych wysiłków w obronie pokoju.

Na czym polegało zasadnicze, obrzymie znaczenie polityczne Wiedeńskiego Kongresu Narodów w Obronie Pokoju?

Na tym przede wszystkim, że był to Kongres Narodów, w całym tego słowa znaczeniu. Przybyli przedstawiciele tych krajów — czy tych odłamów myśli społecznej i politycznej, które dotychczas z daleka trzymały się od światowego ruchu obrońców pokoju. Wystąpienia zbiorowe czy też indywidualne miały ogromne znaczenie. Do takich indywidualnych zaliczyć należy wystąpienie znakomitego pisarza francuskiego, Jean Paul Sartre'a, który całkowicie zmienił swój pogląd na ruch obrońców pokoju i przystąpił do niego z całą szczerością i z zapalem charakterystycznym tego człowieka.

Kongres Narodów był wyrazem woli wszystkich prawdziwie miłujących pokój ludzi i wszystkich miłujących pokój narodów, stworzenia nowego świata niezależnych narodów, których stosunki oparte byłyby na szacunku i wzajemnym porozumieniu dążeń i interesów.

Jesteśmy zdania — konstatuje deklaracja Kongresu — że między państwami nie ma takich rozbieżności, których nie można by uregulować w drodze rokowań. Najwyższy czas, by przystąpić do rokowań, najwyższy czas, by osiągnąć porozumienie.

A specjalny „apel do pięciu mocarstw”, uchwalony na Kongresie dodaje do tych słów jeszcze znamienne uwagi:

„Ludy żądają tego”. Tak w tych trzech słowach streszcza się zasadnicza wymowa całego Kongresu Wiedeńskiego: ludy żądają tego.

Ludy żądają pokoju i porozumienia, ludy żądają niepodległości i bezpieczeństwa, ludy żądają zaprzestania zimnej wojny. Ludy żądają wymiany dóbr materialnych i moralnych pomiędzy narodami.

Taka jest zasadnicza waga i ostateczny wydzźwięk Kongresu Wiedeńskiego.

Uchwały tego Kongresu spotkały się na całym świecie z gorącym odzwiekami, z poparciem tych wszystkich, którzy walczą z niebezpieczeństwem wojny. Oczywiście szczerzy i głęboki odzwiek znajdują one w społeczeństwie polskim. Pokój jest dla nas najważniejszą sprawą.

„Schacht und Co” i drugi bank ma już b. doradca finansowy Hitlera

BERLIN. — Agencja ADN donosi, że zbrodniarz wojenny, b. doradca finansowy Hitlera, Hjalmar Schacht, tworzy wraz z b. dyrektorem banku Rzeszy — Waldemarem Ludwigiem, nowy bank w Aumuehle koło Hamburga.

Schacht jest już współwłaścicielem domu bankowego „Schacht und Co.” w Duesseldorfie. Kapitał tego domu bankowego wynosi 15 milionów marek.

WARSZAWA. — NOWE, PORYWAJĄCE ZADANIA, JAKIE STOJA PRZED LUDZMI PRACY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ W ROKU ROZPOCZYNAJĄCYM DRUGĄ POŁOWĘ PLANU 6-LETNIEGO WYMAGAJĄ WZMOŻONEGO WYSILKU JUŻ OD PIERWSZEGO DNIA PRACY W 1953 R.

TOTEŻ PIERWSZE MELDUNKI Z CAŁEGO KRAJU MÓWIĄ O TYM, ŻE PRZODUJĄCY ROBOTNICZY I PRZODUJĄCE ZAŁOGI, PRAGNĄC JAK NAJBARDZIEJ PRZYSPIESZYĆ BUDOWĘ SIŁ I BOGACTWA OJCZYZNY, A TYM SAMYM UMOCNIC ŚWIATOWY OBÓZ POKOJU — JUŻ 1 I 2 STYCZANIA ZWYCIĘSKO WYKONYWAŁY I PRZEKRACZAŁY SWE DZIENNE ZADANIA.

W pierwszym dniu pracy w 1953 r. załoga zakładów mechanicznych „Ursus”, która w r. ub. wyprodukowała 6 tys. traktorów, przystąpiła do potokowego montażu ciągników.

Rozpoczęcie montażu potokowego przyczyni się poważnie do zwiększenia rytmiczności produkcji, a tym samym ułatwi wykonanie zadań tegorocznego planu, zwiększonych w stosunku do ub. r. Montaż potokowy umożliwi również dalsze doskonalenie jakości produkcji.

Czwarty rok realizacji zadań planu 6-letniego załoga Warszawskich Zakładów Budowy Urządzeń Przemysłowych rozpoczęła intensywnymi przygotowaniem do uruchomienia produkcji mechanicznych koparek nie wykonywanych dotychczas w kraju.

Cała załoga chce jak najsprawniej przygotować się do nowych zadań, a zadania te nie są wcale łatwe, tym bardziej, iż plan przewiduje, że już w III kwartale br. pierwsza polska koparka opuścić ma za kład.

Nowa koparka oparta zostanie na dokumentacji nowoczesnych radzieckich koparek uniwersalnych typu E-505. Są to koparki łyżkowe o pojemności łyżki 0,5 m sześć.

SZCZECIN. Gdy liczni przodownicy pracy huty „Szczecin” bawili się na noworocznej zabawie zorganizowanej przez ORZZ, przy wielkich piecach zmiana mistrza Mazura walczyła o wykonanie pierwszego zmianowego zadania w czwartym roku sześciolatki.

Zmiana godnie rozpoczęła nowy rok, uzyskując 105 proc. zadania w topu surówki. Znaczenie wyżej, bo w 110 proc. wykonała pierwsze zmianowe zadanie obsługa wielkiego pieca nr 1.

Norwegia protestuje wobec rządu USA

WASZYNGTON. — Rząd norweski przekazał departamentowi stanu notę protestacyjną przeciwko nowej, dyskryminacyjnej ustawie MacCarra-Waltera, która przewiduje badanie tzw. „lojalności” marynarzy statków zagranicznych, zawijających do portów amerykańskich.

Wyposażenie szpiegów i dywersantów Stanisła Skrzyżnowskiego i Dionizego Sosnowskiego, zrzuconych w dniu 4. XI 1952 r. przez samolot amerykański w woj. koszalińskim. Na zdjęciu: komplet aparatury nadawczo-odbiorczej typu RS-6. CAF

Bądźmy czujni!

Fragmenty przemówienia delegata na Kongres Narodów pisarza, pośła E. Osmańczyka, wygłoszone dn. 2 bm. na zgromadzeniu sprawozdawczym w Hali Mirowskiej w Warszawie.

Wszystkie narody świata mają doświadczenia imperialistycznych szachrajstw, zbrodni, wojennych przygotowań i wciąż nowych wojen.

Wszystkie narody świata muszą zatem zjednoczyć swe siły w braterskim sojuszu i wzmocnić walkę o pokój, pojętą najszerszej, jako walkę o godność człowieka i narodową, o utrwalenie zatem, względnie zdobywanie niezawisłości narodowej, zagrożonej względnie niweczonej przez wojennych zbrodniarzy, kolonialnych grabieżców, monopolistycznych okradaczy państw i narodów.

My, Polacy, znamy aż nadto dobrze tę bandę i wiemy, do czego jest zdolna. Był czas, że w budynkach sztabowych Berlina faszystowskiej generałowie pochylali się nad mapą Polski i na podstawie szpiegowskich raportów określali punkty, które miały być bombardowane w dniu x, który wyznaczono później na dzień 1.IX. 1939 r.

Z ogłoszonych przed kilku dniami dokumentów dowiedzieliśmy się, że

oto po raz drugi faszystowskie generałowie tym razem w sztabowych budynkach Waszyngtonu i Bonn pochylają się znów nad mapą Polski i starają się na podstawie szpiegowskich raportów ustalić punkty nowych bombardowań w jakimś nowym dniu z.

Pomyśliśmy przez chwilę: Sejm podsumowywał dyskusje narodu nad nową konstytucją, a naród wznosił MDM, huty, fabryki, budował mosty i szkoły. A równocześnie w Waszyngtonie ustalano z emigranckimi wydrwigroszami, że ci dostarczą Polaków w kraju, którzy wytypują i wskażą Amerykanom cele i obiekty do bombardowania.

Wiemy już, że Polacy, do których skierowane były te rozkazy, mimo że po rok 1952 tkwili w podziemiu, z przerażeniem odskoczyli od tej przepaści zdrady interesów narodu i ludzkości.

To również nasza zastuga, obrońcy pokoju, to zastuga całego narodu, który umie być zwarty wobec zaoceanicznych faszystów.

Z nami są wszystkie narody świata.

Bądźmy ofiarni w pracy! Bądźmy czujni!

J. Stalin dziękuje B. Bierutowi za życzenia

Do Prezesa Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Towarzysza B. BIERUTA

Warszawa

Dziękuję Rządowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Wam osobiście, Towarzyszu Prezesie, za Wasze przyjazne życzenia z okazji rocznicy moich urodzin.

J. STALIN

W dniu 1 stycznia 1953 roku przewodniczący Rady Państwa, Aleksander Zawadzki, przyjął w gmachu Rady Państwa korpus dyplomatyczny akredytowany w Polsce. Przedstawiciele dyplomatyczni złożyli przewodniczącemu Rady Państwa życzenia noworoczne.

Na zdjęciu: życzenia noworoczne składa szef misji dyplomatycznej NRD, ambasador Aenne Kundermann. CAF — fot. Baranowski

W pierwszym dniu nowego 1953 roku mieszkańcy Warszawy złożyli w Belwederze życzenia noworoczne prezesowi Rady Ministrów, Bolesławowi Bierutowi, wpisując się do pamiętkowej księgi. Na zdjęciu: do księgi pamiętkowej wpisuje się Leokadia Świętochowska z synem Jędrkiem. CAF — fot. Baranowski

Wielki wiec sprawozdawczy z Kongresu Narodów

Pokój światowy to sprawa wszystkich uczciwych ludzi

WARSZAWA. — LUD STOLICY DAŁ WYRAZ SWEJ NIEUGIĘTEJ WOLI WALKI O POKÓJ I GORĄCYCH UCZUĆ SOLIDARNOŚCI Z BOJOWNIKAMI O POKÓJ CAŁEGO ŚWIATA NA WIELKIM ZGROMADZENIU SPRAWOZDAWCZYM Z KONGRESU NARODÓW W OBRONIE POKOJU, KTÓRE ODBYŁO SIĘ W DNIE 2 BM. W HALI SPORTOWEJ NA PLACU MIROWSKIM W WARSZAWIE.

Witani okrzykami „Niech żyją bojownicy o pokój” przybywają członkowie delegacji polskiej na Kongres Narodów w Obronie Pokoju oraz delegaci zagraniczni — uczestnicy Kongresu, którzy przebywają w naszym kraju na zaproszenie PKOP.

Sprawozdanie z Kongresu Narodów złożył ludności stolicy przewodniczący Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju oraz przewodniczący polskiej delegacji na Kongres w Wiedniu, znany literat Jarosław Iwaszkiewicz. (Fragmenty przemówienia podajemy obok).

Przemówienie przewodniczącego PKOP spotkało się z gorącym odzwiekami wśród zgromadzonych.

Serdecznie przyjęto wystąpienie następnego mówcy, uczestnika Kongresu Narodów w Wiedniu, członka prezydium PKOP, działacza katolickiego, Dominika Horodyskiego, który podkreślił obrzymi zasieg potencjalnego wciaż ruchu obrońców pokoju.

Silne wrażenie wywarło na zebranych przemówienie znanego publicysty i literata, również uczestnika Kongresu Narodów, Edmunda Osmańczyka. (Fragmenty podajemy oddzielnie).

Pojawienie się na trybunie przedstawiciela Afryki Północnej, delegata na Kongres Narodów w Obronie Pokoju, powitała serdeczna manifestacja uczuć przyjaźni dla walczących o pokój i wyzwolenie narodowe ludów krajów kolonialnych i zależnych.

Przemówienie członka prezydium PKOP, uczestnika Kongresu Narodów w Wiedniu, przewodniczącego CRZZ, Wiktora Kłosewicza, który zobrazował walkę mas pracujących o pokój, wywołało potężną owację na cześć Chorażego Pokoju, wodza postępowej ludzkości, Józefa Stalina i wielkiego budowniczego Polski Ludowej, Bolesława Bieruta.

Na zakończenie zgromadzenia zebrani uchwalili jednomyślnie wśród burzy oklasków rezolucję, w której

Zespół „Mazowsze” przybył do Moskwy

MOSKWA. — W dniu 2 stycznia 1953 r. przybył do Moskwy na zaproszenie Komitetu do Spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR zespół pieśni i tańca „Mazowsze”. „Mazowsze” wystąpi w Moskwie z kilkoma koncertami.

Lekarze angielscy przeciw wojnie bakteriologicznej

LONDYN. — Komitet wykonawczy „Angielskiego stowarzyszenia lekarzy dla walki z wojną” zwrócił się do rządów wszystkich krajów świata z wezwaniem do podjęcia kroków w celu wydania zakazu stosowania broni bakteriologicznej. W oświadczeniu swym komitet domaga się, aby:

1. wszystkie rządy oświadczyły publicznie, że w żadnych okolicznościach nie uciekną się do takiego sposobu prowadzenia wojny;
2. aby rządy, które jeszcze nie podpisały odpowiednich zobowiązań w tej sprawie, złożyły pod nimi swe podpisy;
3. aby tajemnie w dziedzinie badań bakteriologicznych ustąpiła miejsc całkowicie jawności i aby wszystkie instytuty naukowo-badawcze prowadzące tego rodzaju badania były dostępne dla narodowej kontroli dokonywanej przez organ cieszący się powszechną aprobatą;
4. aby do chwili uwzględnienia tych postulatów, lekarze i uczeni odmówili udziału we wszystkich tajnych pracach naukowych, które — ich zdaniem — zmierzają do dalszego doskonalenia tych rodzajów broni.

Nowe ofiary „demokracji” amerykańskiej

NOWY JORK. — W więzieniu stanu New Jersey zmarł 30 grudnia Murzyn English, jeden z 6 Murzynów z Trenton, skazanych za zabójstwo na podstawie fałszywego oskarżenia. Zainscenizowanym w 1948 r. procesie English i jego 5 towarzyszy zostali skazani na karę śmierci, jednakże pod naciskiem powszechnego oburzenia, sąd dokonał rewizji procesu „szóstki z Trenton”, u niewinując 4 oskarżonych, zaś English i jego towarzysza Coopera skazując na dożywotnie więzienie.

Podczas rewizji procesu, która odbyła się w 1951 r., wyszło na jaw, że English cierpi poważnie na serce. Obrońcy żądali zwolnienia Englisha lub ostateczną go opiekę lekarską.

Zadania obrońców nie zostały jednak uwzględnione.

Ostatnio sąd najwyższy stanu New Jersey rozpatrywał sprawę Englisha i Coopera i wydał orzeczenie, że obaj zostali skazani na podstawie fałszywych zeznań i sprawa w związku z tym powinna stać się przedmiotem nowego procesu.

NOWY JORK. — Sąd federalny odrzucił podanie obrony skazanych na śmierć małżonków Rosenbergo o rewizję ich procesu. W ten sposób sądownictwo amerykańskie przygotowuje się do dokonania nowego mordu na niewinnych ofiarach,

Tematy dnia

Nic z tego, panie Bridges

Nie mamy szczęścia znać amerykańskiego senatora Styles Bridgesa ze stanu New Hampshire.

Na zdjęciu wygląda jak człowiek bardzo stateczny, ma nawet dość przyjemny wyraz twarzy.

Ale okazuje się, że pod tą powierzchownością kryje się natura tak samo cyniczna i zbrodnicza jak u większości amerykańskich senatorów.

Senator Styles Bridges udzielił wywiadu reakcyjnemu tygodnikowi amerykańskiemu „Newsweek” (numer z 22 grudnia). W wywiadzie tym wypowiedział się m. in. na temat wojny koreańskiej.

Senator Styles Bridges nie ma bynajmniej wątpliwości co do charakteru tej wojny.

„Choć w teorii jest to operacja Narodów Zjednoczonych — mówi Bridges — faktycznie jest to operacja Stanów Zjednoczonych i dlatego polityka amerykańska powinna być skoncentrowana na zadaniu oszczędzania... potencjału ludzkiego”.

„Oczywiście amerykańskiego. Niech się inni biją za nasze interesy” — taki sens wypowiedzi Bridgesa.

„Zalecam — mówi Bridges — pełniejsze użycie... naszych sojuszników przede wszystkim drogą zastępowania Amerykanów na froncie Koreańczykami i mobilizowania Japończyków, Filipińczyków i Chińczyków na Formozie”.

Jak widać — program dość jasny. Ale to bynajmniej nie wszystko: ten „stateczny” ludobójca idzie dalej. Należy, pisze, „użyć niektórych nowych rodzajów broni, tacznie z bronią atomową, jeżeli zastosowanie ich może oszczędzić życie Amerykanów”.

A więc — p. senator wzywa do rzućcia bomby atomowej na mieszkańców Korei. A więc p. senator podejmuje nową próbę zastraszenia bohaterstwa narodu koreańskiego.

A jeżeli chodzi o te „inne rodzaje broni” — to przecież imperialiści już je stosują. Chociażby broń bakteriologiczną. Wypowiedź p. Bridgesa nabiera w tym kontekście specjalnego znaczenia.

Dziennikarz, który przeprowadził wywiad z amerykańskim senatorem pisze, że jest on człowiekiem bardzo mądrym.

Ryzykowna to opinia. Gdyby p. Bridges miał choć odrobine oleju w głowie, wyciągnąłby odpowiednie wnioski z dotychczasowych niepowodzeń awanturniczej polityki USA i nie przypuszczałby, że uda mu się zastraszyć naród koreański atomowym szantażem.

Tak jak nie udało się imperialistom tego uczynić przy pomocy zadumionych pcheł.

Chociaż mają one, jak wiadomo, nie mniej możnych protektorów niż senator Styles Bridges.

(„Trybuna Ludu”)

W 77 rocznicę urodzin Wilhelma Piecka

Nieugięty bojownik o pokój

Dnia 3 stycznia 1953 roku cały naród niemiecki uroczysto obchodził 77 rocznicę urodzin swego nieustraszonego i ukochanego prezydenta — Wilhelma Piecka.

19 lat miał Wilhelm Pieck, kiedy zapisał się do Socjaldemokratycznej Partii Niemiec. 58 lat Jego życia, to długi okres walki o wyzwolenie społeczne, walki z wyzyskiem i krzywdą ludzką, walki o lepsze jutro swojego narodu i wszystkich na rodów świata.

Wilhelm Pieck należy do tych, którzy przejrzyli oportunistyczną politykę kierownictwa niemieckiej socjaldemokracji przed pierwszą wojną światową. Nieustannie i uporczywie wyjaśniał zawsze masom pracującym, sens prawdziwego internacjonalizmu, walczył o prawdziwe rewolucyjną partię nowego typu. W 1918 roku, kiedy utworzyła się wreszcie Komunistyczna Partia Niemiec, Wilhelm Pieck zostaje wybrany członkiem Komitetu Centralnego.

W ciężkich latach brunatnego teroru w Niemczech, gdy do władzy doszła klika hitlerowskich zbrodniarzy, Pieck demaskował przed narodem niemieckim istotę faszystów i jego brudne cele. Będąc na emigracji, w przemówieniu radiowym do żołnierzy na froncie w dniu 1 listopada 1942 roku, stwierdził:

„Nigdy naród radziecki nie podda się armii hitlerowskiej. Tej wojny Hitler nie może wygrać.”

Jego klęska jest nieunikniona”. Uwieńczeniem wysiłków Piecka, jego gorącej wiary w twórcze siły i pokojowe intencje narodu niemieckiego, było powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Powiedział wtedy wielki Stalin:

„...Zakładając podwaliny zjednoczonych, demokratycznych i miłujących pokój Niemiec, dokonujecie zarazem dla całej Europy wielkiego dzieła, zapewniając jej trwałą pokój”.

Te słowa wodza mas pracujących całego świata stały się drogowskazem w walce narodu niemieckiego o zjednoczenie, demokratyczne i pokojowe Niemcy. Tej walce przewodził Wilhelm Pieck.

I gdy słyszymy z ust prezydenta Piecka, że granica na Odrze i Nysie jest jedynie możliwą granicą pokoju między Polską a Niemcami, gdy słyszymy coraz potężniejszy głos milionów Niemców, domagających się zjednoczenia swej ojczyzny w imię zapewnienia pokoju w Europie, wiemy, że po raz pierwszy w historii mamy na zachodzie sąsiada, który wspólnie z nami, w pokojowej i przyjaznej współpracy, walczy o wspólne narodowi polskiemu i niemieckiemu cele, o szczęśliwe jutro ludzi pracy, o jutro bez rozlewów krwi.

Wilhelm Pieck jest gorąco kochany przez miliony Niemców, pragnących swą twórczą pracą dla pokoju pokazać światu, że naród przetrwał hitlerów i przetrwa adenauerów, że Niemcy nie pójdą znów na podbój świata w imię brudnych interesów bońskiej kliki i jej amerykańskich protektorów.

Wilhelm Pieck jest dla wszystkich uczciwych Niemców sztabem ich walki o pokój, wzorem nieugiętego bojownika wielkiej idei.

W 77 rocznicę Jego urodzin naród polski życzy mu gorąco dalszych sukcesów w Jego walce o zjednoczone, demokratyczne i pokój miłujące Niemcy. (1)

Londyn i Bonn marzą o Wehrmachcie

LONDYN. — W dniu 30 grudnia 1953 r. rozgłosił BBC nadany wywiad z Theodorem Blankiem, który — jak wiadomo — jest nieoficjalnym ministrem spraw wojskowych w rządzie Adenauera.

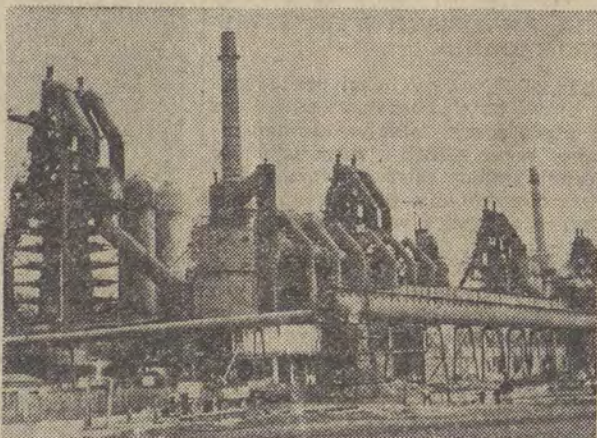
W wywiadzie tym Blank oświadczył m. in., że jeśli tylko wojenne układy zawarte w Bonn i w Paryżu zostaną ratyfikowane, to w krótkim czasie utworzony będzie „Izba przysiężnych wojsk zachodnio-niemieckich”. Blank sądzi, że „przed upływem 1953 roku zakończona będzie organizacja kadr i trzonu dywizji niemieckich”. Pobór rekruta na podstawie ustawy o obowiązkowej służbie wojskowej rozpocznie się nieco później.

Blank przyznał również, że „ma nadzieję, iż jednostki zachodnio-niemieckie będą mogły być rozmieszczone nie tylko w Niemczech, lecz także w innych państwach zachodnio-europejskich”.

Dwa zdjęcia — dwa światy

Huta żelaza „Wschód” stanowi jeden z największych obiektów planu 5-letniego NRD.

Na zdjęciu obok widzimy wielkie piece tego kombinatu, przy budowie których pomagają niemieckim technikom radzieckim inżynierowie. A w tym samym czasie, gdy pod przewodnictwem Wilhelma Piecka klasa robotnicza NRD wznosi budowle pokoju, w Niemczech zachodnich...

Okupanci amerykańscy starają się wykorzystać żyjącą w nędzy ludność Niemiec zachodnich do pracy przy realizowaniu swoich wojennych planów. Na zdjęciu: grupa bezrobotnych kobiet z Berlina zachodniego, zatrudnionych przez Amerykanów przy budowie lotnisk.

Fot. — CAP

nasze RADY

IR. KURZAWA: — Rozpoczęła Pani pracę w sierpniu ub. r. Obecnie kierownictwo ZPO w Ozorkowie, gdzie zatrudniony jest Jej ojciec żąda zwrotu wypłaconego dodatku rodzinnego, pobranego na Panią w lipcu. Czy kierownictwo tych zakładów postępuje słusznie? Nie. Stanowisko to jest sprzeczne z zarządzeniem Min. Pracy i Opieki Społecznej z dn. 16.I. 1948 r. Wakacje w tych wypadkach wliczone są do roku szkolnego, a więc nie ma podstaw, aby cofnąć wypłacony, a słusznie należący się zasiłek rodzinny. Nawet za sierpień, gdyby np. podjęła Pani pracę po pierwszym — dodał ten również by się należał. Jedynie praca rozpoczęta 1, wykluczyłaby prawo do korzystania z tego za siłku, jeżeli od tej daty jest już Pani w pełni ubezpieczonym pracownikiem.

Gdy młodzież odpoczywa nauczyciele również nabierają sił do dalszej pracy

Ferie zimowe, choć nie tak długie jak letnie, dają młodzieży okazję do wypoczynku i bez troskkiej zabawy. Równocześnie z odroczyniku tego ko rzysta nauczycielstwo.

Związek Zawodowy Nauczycielstwa Polskiego zorganizował w tym roku bardzo szeroko zakrojoną akcję wczasów zimowych dla nauczycieli.

W Szklarskiej Porębie, Krynicy czy Zakopanem przebywa obecnie ponad 500 nauczycieli przedłużających w pracy zawodowej i społecznej. Z Łodzi wyjechało na te wczasy około 40 osób. Pięciu nauczycieli łódzkich, odznaczonych za wybitne zasługi, otrzymało wczasy bezpłatnie.

Prócz tego dla nauczycieli wychowania fizycznego szkół podstawowych i średnich zorganizowano w okresie ferii 12 kursów wychowania fizycznego i sportów zimowych. Od bywają się one w Wiśle, Zakopanem, Karpaczu, Iwoniczu i Szklarskiej Porębie. Na kursach tych pogłębia swe kwalifikacje i wypoczywa na koszt państwa około 700 nauczycieli. Z Łodzi wyjechało również kilkadziesiąt osób.

Łódź otrzymała też pewną ilość miejsc na wczasach dla profesorów i asystentów wyższych uczelni. W okresie od 21 grudnia do 15 stycznia wyjedzie na odpoczynek ponad 30 łódzkich naukowców. (2)

Codzienna nowelka „Expressu”

Leonid Lencz

Drodzy goście

Jeżeli przejdziecie przez salę restauracyjną, na prawo, tuż koło kuchni, zobaczycie drzwi, prowadzące do małego i ciemnego pokoiku, zwanego przez pracowników zakładu „korytkiem”.

W pokoiku tym, przesiąkniętym zapachem smażonej cebulki i topionego masła, nie bywają nigdy goście. Jednakże stół jest tam zawsze nakryty czystym, białym obrusem — ot tak, na wszelki wypadek.

Dziś w „korytku” siedzi sam kierownik związku restauratorów Nikanor Iljcz Poluszakin, młody jeszcze mężczyzna o bladej twarzy i fryzurze a la Napoleon Bonaparte, oraz szef wydziału planowania Borys Siemionowicz Kulek, starszawy, schorowany człowiek w okularach, o świdrującym spojrzeniu i nerwowych ruchach. Przyszli oni do restauracji w celu przeprowadzenia kontroli.

A jak odbyła się kontrola? Spędziwszy za ledwie kilka minut w sali restauracyjnej, gdzie wypalili parę papierosów, obaj panowie zajrzeli do kuchni, skąd udali się natychmiast do „korytka”. Tu wszystko było już przygotowane: na stole pojawiły się z niezwykłą szybkością zakąski, najrozmaitsze flaszki i karafki. Zarządzający restauracją Karajew, wysmukły, ciemny brunet, osobiście kierował przygotowaniem i podejmował gości.

Na stole znajdowało się wszystko, czego

dusza zapagnie: salaterki pełne kawioru, bladobrózowy łosoś, prosie w galarecie, wszelkiego rodzaju sałatki, oliwki, marynowane grzyby, ryby w majonezie i zimne mięsivo.

Kontrolerzy siedzą za stołem, jedzą i piją. Jako uprzejmy gospodarz, Karajew napełnia kieliszki, nakłada sałatki.

— Drogi Nikanorze Iljczu — mówi Karajew — powiedzcie choć jakieś słówko. — Czy macie zastrzeżenia co do naszej pracy? Jakże są wasze wskazówki i dyrektywy?

— Powinniście robić paszteciki z ryb! — mówi z zadumą Poluszakin.

— Już od jutra będą paszteciki!

— A jak wyglądacie z planem?

— Z planem jest wszystko w porządku — wtrąca się do rozmowy Kulek, nakładając na talerz potężną porcję prosiaka. — W zeszłym miesiącu wykonali sto trzy procent!

Kierownik restauracji pochyła skromnie głowę.

— Staramy się bardzo... Nikanorze Iljczu — głos jego drży od tajonego wzruszenia. — Może zauważyliście jakieś niedociągnięcia? Poprawimy się zaraz! Dajcie nam tylko wskazówki i dyrektywy!

— Chcielibście powiedzieć coś w sprawie marchewki! — podpowiada Kulek Poluszakinowi.

— A tak... naturalnie... Słuchajcie, Karajew, u was w kuchni ludzie zważają zbyt

mało na porządek... Zauważyłem, że na podłodze leżała zupełnie dobra marchewka. To przecież marnotrawienie państwowej własności. Ileż tam było tej marchewki, Borysie Siemionowiczu?

— Chyba z pięć sztuk.

— Widzicie, Karajew — rozwija swoją myśl Poluszakin. — Pięć marchewek, to pewno około trzystu gramów... A cóż to jest, marchewka?

— Marchewka jest jarzyną — odpowiada jak na egzaminie Karajew.

— Jarzyna... jarzyna!... Nie o to chodzi. Marchewka jest owocem trudu i pracy wielu ludzi. Najpierw hodowali ją kołchoźnicy, prawda? Potem dostarczyli do magazynów! Następnie rozesłano ją gdzie należy! A tu, u was, marnuje się ona bezużytecznie!

— Coś takiego zdarzyło się pierwszy raz! I akurat przyszliście na ten moment! My tu bardzo przestrzegamy porządku!

— Zostaw — z goryczą powiedział Poluszakin. — Dziś pięć marchewek, jutro pięć... Widocznie macie już taki system! Wyliczcie sobie, ile marchwi przepadałoby, gdyby wszyscy gospodarowali tak jak wy! Pewnie obchodzicie się tak samo z burakami! Borysie Siemionowicz! Przestań jeść, a oblicz, jakie straty ponosimy, jeżeli oni codziennie zaprze paszczą pięć „marchwi i tyleż buraków”...

Kulek odsuwa talerz i zaczyna robić rachunki na papierowej serwecie. Karajew zaś wchodzi do kuchni i ustala z kucharzem, że gościom należy przygotować szaszłyk.

— Może odcepia się wtedy od marchewki? — mówi, marszcząc brwi. Wczoraj też

byli jacyś kontrolerzy, jedli i pili bez końca! Karygodna strata czasu i pieniędzy...

A kierownik planowania liczy dalej straty, wynikające z niestarannego obchodzenia się z marchewką.

— Postaw szaszłyk na stole, daj coś do picia i nie przeszkadzaj nam w liczeniu — mówi Poluszakin, kiedy Karajew wchodzi do „korytka” z dymiącym półmiskiem w ręku.

Ostatecznie wszystko zostało zjedzone, wypite i obliczone. Tylko o zapłaceniu rachunku nie pomyślał ani Poluszakin, ani kierownik planowania.

Do widzenia, Karajew! — z godnością wyciągnął rękę Poluszakin. — Dostaniesz dyrektyw i staraj się stosować do nich dokładnie! Pamiętaj, że gospodarujesz mieniem państwowym...

...Na dworze ociepliło się. Trotuary są mokre, w powietrzu zawisła wilgotna mgła.

— Dokąd pojedziemy teraz? — zastanawia się głośno Poluszakin.

— Mieliśmy zamiar wstąpić do „Majaku” — przypomina kierownik planowania. — Skarżono się tam na złą usługę, pamiętacie? Możemy iść, sprawdzić, jak się sprawy mają...

— Zwiariwałeś, czy co? Na pełny zółdek?... Zajdziemy do jakiegóż kawiarni na Łódź... Jak się ona nazywa? „Chłodek”? Zobaczymy, jak sprawuje się tamtejszy kierownik Barabanow. A po szaszłyku dobrze będzie zjeść coś zmięnego...

— Idziemy!

Wziąwszy pod rękę swego kierownika, szef planowania przechodzi na drugą stronę ulicy, w kierunku kawiarni „Chłodek”.

(Opr. J. K.)

Co miesiąc nagrody pieniężne dla najlepszych

Czwarty rok Sześciolatki włókniarze rozpoczęli pod znakiem nowych form współzawodnictwa pracy. Ruch ten oparto obecnie o konkretne zobowiązania miesięczne robotników, przy czym podsumowanie wyników odbywać się będzie co 10 dni.

Współzawodnictwo połączone jest z konkursem na przodującego włókniarza oraz najlepszego przodownika pracy każdego zakładu. Zwycięzcom przyznawane będą co miesiąc nagrody pieniężne. (W)

Rozpoczynamy nową batalię

W dniu 30 grudnia ub. roku przekazano agencji Centrali Rolniczej nowopowołanemu Zarządowi Wojewódzkiego Związku Gminnych Spółdzielni.

Rozpoczynając walkę o wygranie nowego, kolejnego etapu planu 6-letniego, pracownicy WZGS powinni przystąpić do niej z pełną świadomością popełnionych w roku ubiegłym błędów, ze zdecydowaną wolą ich przezwyciężenia.

Rozpoczęcie nowej, oczekującej ich batalii winno nastąpić w najbardziej sprzyjających warunkach. Stworzenie ich, jak również wytworzenie niezbędnej dla osiągnięcia pomyślnych warunków właściwej atmosfery pracy jest rzeczą kierowników poszczególnych działów. Ich podstawowym obowiązkiem jest określenie konkretnych zadań dla wszystkich pracowników.

Sprecyzować zadania i doprowadzić je do wykonawców — to jednak jeszcze nie wszystko. Trzeba poddać je szczegółowej dyskusji zainteresowanych działów, wskazać im kluczowe momenty decydujące o najlepszej realizacji planu, związać sprawę ich wykonawstwa z analogizacją przebiegu walki o plan w roku ubiegłym, uwypuklić popełnione błędy i ich wpływ na wyniki pracy oraz wskazać konkretne środki likwidacji przyczyn zła.

Dyskutując z pracownikami ogniw dołowych w atmosferze kolektywnego współdziałania, wiążąc na kreślone zadania stycznią z dotychczasowymi doświadczeniami własnymi i przodujących załóg innych placówek, nawijając — jednym słowem — w okresie rozpoczęcia walki o plan kontakt z wszystkimi bez wyjątku jednostkami operatywnej akcji zaopatrzenia i skupu, kierownicy działów WZGS nie mogą dopuścić do osłabienia i rozluźnienia nawiązanej łączności, przeciwnie, muszą ją coraz bardziej w ciągu całego roku zacieśniać.

Muszą pamiętać, że każdy plan, a więc i plany WZGS — to przede wszystkim żywi ludzie, to tysiące wykonawców. Stawiając im do wypełnienia coraz trudniejsze zadania, trzeba jednocześnie zabezpieczyć warunki ich wykonania, interesować się codzienną pracą wykonawców, otoczyć ich należytą opieką.

Rezultaty nie dadzą na siebie długo czekać. Taka metoda pracy pozwoli zmobilizować i wykorzystać marnotrawione dotąd olbrzymie rezerwy z korzyścią dla całej gospodarki narodowej.

Emil Tokar
kier. inwestycji WZGS

Wiadomości

z woj. łódzkiego:

W zimowe wieczory podnoszą swą wiedzę aby później lepiej pracować

Miesiące zimowe chłopcy wykorzystują na podniesienie wiedzy rolniczej. W samym tylko powiecie łódzkim czynnych jest obecnie 31 punktów szkoleniowych w spółdzielniach produkcyjnych i w poszczególnych gromadach.

Prowadzone są w nich regularne wykłady z zakresu agrotechniki i zootechniki. Wykłady te w ramach upowszechnienia wiedzy rolniczej trwać będą do 15 marca.

Do najlepiej pracujących należą punkty szkoleniowe w spółdzielni produkcyjnej Gospodarz i Ruda-Bugaj oraz w gromadzie Łągowie Nowe. Chłopcy regularnie uczęszczają tutaj na wykłady wiedząc, iż nabyte na szkoleniach wiadomości pomogą im później w pracy na roli, pozwolą osiągnąć większe i lepsze plony.

Małe natomiast zainteresowanie wykładowi z upowszechnienia wiedzy rolniczej wykazują mieszkańcy gromad Nowosolna, Słowik-Szkoła i Srebrna. A może z nowym rokiem i w ich gromadach punkty rozpoczną lepszą pracę? Warto o tym pomyśleć... (R)

Trzeba brać przykład z przodujących chłopów powiatu wieluńskiego, sieradzkiego i łęczyckiego

Grudniowy plan skupu żywego województwa łódzkiego wykonało w 104,3 proc. Najlepiej przebiegały w tym miesiącu dostawy bydła (147,5 proc.) i owiec (134,3 proc.).

Plan dostaw trzody chlewnej wykonany został jednak tylko w 95,6 proc. Są bowiem w województwie łódzkim powiaty, jak: Łódź, Łask i Radomsko, gdzie na skutek słabej mobilizacji chłopów do terminowego i szybkiego wywiązywania się z obowiązków oraz opieszalejszej pracy aparatu skupu — plany dostaw w ciągu roku nie były realizowane należycie.

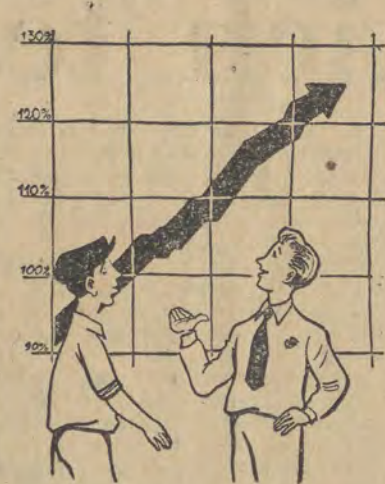
Na wyróżnienie natomiast zasługują powiaty: wieluński, sieradzki i łęczycki, w których chłopcy przekroczyli swoje grudniowe plany dostaw trzody chlewnej. (R)

Dzieci pracowników PKS otrzymają przedszkole

Dzieci pracowników PKS w Łodzi nie miały dotychczas swego przedszkola. Obecnie, staraniem dyrekcji i rady zakładowej, powstaje w Rudzie Pabianickiej, przy ul. Demokratycznej 68, piękne, doskonale wyposażone przedszkole PKS.

Uroczyste otwarcie nastąpi w rocznicę wywołania Łodzi, dnia 19 stycznia. (Z)

Halo! Krótkie śpięcie! Przyjeżdżajcie!...

Zmiana przedpołudniowa w ZPB im. Dywizji Kościuszkowskiej kończyła właśnie pracę. Prządki nie odchodziły jednak od maszyn, pragnąc następnej zmianie przekazać wrzeczona w biegu, zwrócić uwagę na to czy na tamto. Nagle dał się słyszeć głuchy loskot, a zaraz potem „obrączniki” stanęły. Po piętach przepłynął zapach spalonej gumy...

— Spiecie!... — zaopiniował jakiś majster na drugim piętrze.

Główny energetyk biegł ze swego kantorku, chciał bowiem być pierwszy na miejscu. W mgnieniu oka za rogiem od ludzi. W biurze kierownika przedziału byli już: naczelny inżynier, naczelny dyrektor, sekretarz organizacji oddziałowej, majstrowie. Pierwsza rzecz — telefon do Centralnego Zarządu:

— Przyjeżdżajcie natychmiast!... Kable... tak — przedziałnia!... Inż. Pijewski z CZPB jeszcze u siebie wydał polecenia:

— Zawiadomcie „trójkę” przeciwararyjną z „1 Maja”! Od razu niech jada do „Dywizji”!...

Wsiadł potem do samochodu i po paru minutach był już na miejscu. Rozumiał bowiem, że każda godzi-

Jeszcze jeden piękny autobus...

W szybkim tempie rozwija się w Polsce przemysł samochodowy. Na zdjęciu: pięciokrotny przodownik pracy wyrabiający 210 proc. normy — lakiernik Jan Wołoszka lakieruje przód autobusu. Potem jeszcze tylko próbna jazda i autobus opuści fabrykę. CAF — fot. Mottl

Czyżby brakarz Pacho miał tak krótką pamięć? I zapomniał o swych smutnych doświadczeniach z roku ubiegłego, kiedy to stał — jak to się mówi — „leżał” w wyścigu z czasem? Warto, by sobie o tym przypomniał. Przyniesie to podwójną korzyść: fabryce — przedzę lepszej jakości, jemu samemu — większy zarobek.

Najbardziej „eterycznymi” istotami są telefonistki z centrali fabrycznych. Stale ich nie ma. Gdzie przebywają w czasie swej pracy owe tajemnicze niewiasty, nie wiadomo.

Wiadomo natomiast, że trzeba mieć wyjątkowe szczęście, aby w okresie krótszym niż przepisowy kwadrans usłyszeć ich głosik w słuchawce.

Do jakich prowadzi to komplikacji i jak utrudnia życie w fabryce, o tym nasze „Wróble” zawierkają za tydzień... K. Wyrz.

Na posterunku

na postoj — to całe tony straconej przędzy, tak potrzebnej dla tkaczy.

„Trójka” zabrała się do roboty.

— Ludzie, my tu sami nie damy rady — rzekł ktoś ze „speców” przybyłych do wypadku.

Inżynier obliczał: spaliło się trzydzieści metrów kabla.

— Lećmy na sale po ludzi! — rzucił dyrektor.

Zaczęto mobilizować wszystkich, kto tylko był pod ręką. Od jakiejś 2.30 po południu „plac boju” dawał się już wyraźnie ogarnąć spojrzaniem. Elektrycy pobiegli szukać kabli i materiałów do spawania „końcówek”, majstrowie i prządki rzucili się na wszystkie cztery piętra — przewody należało wymienić w całej przedziałni.

Jednocześnie trwała niezmordowana na pracy nad przygotowaniem nowych kabli. Światło acetylenowych aparatów do spawania kładło się niebieskimi błyskami na ścianach sal. Obok spawaczy brzygada układała już kabele w kanałach...

W kotłowni łódzkiej „Niciarni” zawalili się latem tego roku przewody dymne. Z ciężkim sercem zdecydowano się na postój celem przeprowadzenia remontu. Położenie ratował jednak fakt, że załoga wyprodukowała poważne zapasy surowych nici. Gdyby tak ten zapas dało się wykończyć — plan miesięczny byłby uratowany.

Fakty z niciarni dały dużo do myślenia dwóm ludziom: inż. Kornaczewskiemu i technikowi Siemińskiemu z Centralnego Zarządu.

— Czy już rzeczywiście nie ma wyjścia? Chodzi przecież w tej chwili o to, by zaopatrzyć w parę jeden z oddziałów — wykończalnie...

Bez pary dla tego oddziału załoga nie wykona planu. Głowili się i kom binowali, ale któregoś dnia zjawili się w dyrekcji CZPB, prosząc o delegację służbową do... Wrocławia.

— Dowiedzieliśmy się, że na tamtejszej stacji stoi parę lokomotyw-wraków, może się da co z nich wybrać — wyjaśniali. — A gdy przyholujemy te parowozy, to już pół biedy...

Kilka dni później dwie stare lokomotywy przyjechały do Łodzi. Jeszcze z drogi inż. Kornaczewski zwrócił się telefonicznie o „drobiazgi”:

— Wybudujcie kawałek toru od najbliższej bocznicy — telefonował — bo gdy przyjeździemy, natychmiast trzeba ruszyć z właściwą robotą.

I stało się — przez szereg dni z rządu Kornaczewski i Siemiński pracowali jako palacze kotłowni. Podkładali ogień pod kotły lokomotyw, obserwowali, jak „ciągnie”, dyżurowali przy lokomotywach dniami i nocą. Ale tej pary nie wystarczyło dla wykończalni, trzeba było jeszcze dołączyć dwa małe, nie używane kotły — i dopiero teraz źródło energii okazało się dostateczne.

Umożliwiono w ten sposób załoz-dze wykończalni normalną pracę i wykonanie planu, teraz też można było spokojnie przystąpić do remontu kotłowni.

I to jest jasne — dzięki pomysłowości Kornaczewskiego i Siemińskiego oraz ofiarnej pracy zatrudnionego z nimi zespołu nie załamał się plan zaopatrzenia zakładów odzieżowych w niezbędny półfabrykat, nie zachwiało się ani na moment zaopatrzenie rynku w nici.

— A co się stało z tymi lokomotywami sprzed łódzkiej „Niciarni”? — zapytacie.

Pojechaly do Kudowy. Bynajmniej nie na wczasy. Osiągnięcie dwóch ludzi, o których wspomina-my, rozniósł się przecież echem po kraju. „Zaproszono” więc lokomotywy do Kudowy, gdzie również wywiązały się z zadania: do czasu uruchomienia urządzeń cieplnych powstającej fabryki włókienniczej ogrzewały nowo wybudowane hale.

„Starego” znajomego — inż. Pijewskiego spotkałem niedawno na naradzie technicznej w przemyśle bawełnianym. I oto nagle przesu-nął mi się przed oczyma cały ten film wydarzeń.

Awaria urządzeń zasilających przedziałni „Dywizji” w energię może wydawać się sprawą drobną i nieważną, ale przecież, gdyby wtedy nie zmobilizowano wszystkich sił, trzeba byłoby się liczyć z dłuższym postojem tysięcy wrzeczion.

I choć jest to wydarzenie sprzed dwóch lat, jeszcze do dziś żywo staje w oczach zapał twórczy ekipy pracujących, inżynierów i techników, którzy w zrozumeniu powagi sytuacji postarali się od załogi walczącej o produkcję odsunąć najważniejsze niebezpieczeństwo.

Wydarzenie w „Dywizji” miało miejsce dwa lata temu. Lokomotywy ratowały sytuację w „Niciarni” latem roku 1952. Na tle tych wydarzeń widać, ile treści może się cza-sem kryć za prostym stwierdzeniem „plan został wykonany” i z jakim zapałem i niekiedy pomyślowością brygady przeciwawaryjne zapewniają zakładom warunki normalnej pracy.

„Trójki” — z zakładów im. 1 Maja i Marchlewskiego, technicy i inżynierowie z energetyki w Centralnym Zarządzie pełnią dalej swą odpowiedzialną służbę. Każdego dnia i nocy ludzie ci są gotowi, by nieść fabrykom pomoc techniczną i by załogom umożliwić ich trudną walkę o plan.

F. B.

Trochę o miłości...

Ostatnio mówi się dużo o tym, że powieść powinna pokazywać nie tylko człowieka przy pracy, ale również i jego wewnętrzne przeżycia — że nie należy pogardzać momentami romantycznymi, a pisać o miłości prosto i szczerze: od serca.

A oto jak niektórzy z literatów realizują te piękne wskazania:

— Nie tak to łatwo pisać o miłości — pomyślał ceniony literat Euzebiusz Zyciodalski — do tego jeszcze o dzisiejszej miłości. Gdybym nie był tak cenionym pisarzem, w ogóle bym o tym nie potrafił pisać.

Pochylił się nad leżącymi na biurku arkuszami papieru i zaczął:

„Ponad owianą słońcem rzeką wznosiły majestatyczne kominy fabryki swoje gigantyczne cielska. Słowik spie-wał.

— Popatrz — rzekła Teresa, która była traktorzystką w pobliskim POME — co za piękny dzień. Słońce świeci dzisiaj ponad normę.

— Masz rację, ukochana — odpowiedział młody włókniarz Janek, a w oczach jego zabłysły, niczym migające czółenka, dwa ogniki. — Nie mogę już doczekać się dnia, kiedy rozpocznie nasze pożyte małżeńskie na podstawie całkowitego równoważenia.

— Ach, Janku, ja ciebie tak mocno Kocham, prawie tak, jak... mój traktor. Wspólnie będziemy walczyli o utrwalenie naszego małżeńskiego szczęścia.

— A ja ci coś przyniosłem — szepnął Janek, wyciągając z kieszeni kopertę. — Patrz, to kawałek materiału z naszej nowej produkcji. Dla ciebie, ukochana...”

Nagle ręce jakiegoś zakryły literatowi oczy. Zanim jeszcze je uchwycił, poczuł na policzku pocałunek i usłyszał wesoly głos swej żony:

— Kochasz mnie jeszcze?...

Chciał coś odpowiedzieć, ale trudno mówić podczas pocałunku. Pogroziwszy mu filuternie, żona zniknęła w drzwiach kuchni.

Literat Euzebiusz Zyciodalski pochylał się znów nad swym rękopisem i przeczytał to, co przed chwilą napisał. Do diabła, pomyślał, gdy bym nie wiedział, że jestem tak zdolnym literatem, mógłbym pomyśleć, że w tej miłosnej scenie coś nie jest w porządku, ale co?... Czego tam brakuje?

Z kuchni dobiegł go głos żony:

„Obnosić będą cię na rękach”...

Euzebiusz uderzył się w czoło.

— Mam. Teraz już wiem, czego tam brakuje. Zupełnie zapomniałem o fabrycznym kole sportowym...

O czym wróble ćwierkają...

Nie na próżno mówi się, że dobry majster — to oficer w walce o plan. On to bowiem, jak dowódca w bitwie, swoim przykładem pomaga innym, kieruje powierzoną mu ze spolem ludzi, otacza ich opieką. Takich majstrów mamy wielu.

Ale są też inni, których śmiało można byloby nazwać nie oficerami, ale maruderami w produkcji. Zajrzyjmy do T:alni Automatycznej ZPB im. Stalina.

Wśród maruderów wyróżnia się tu majster Domolażek. Naturalnie, jak zwykle śpi w szatni albo w kantorku. A robota?...

■ Krosna popsute, pracują bez czuwników...

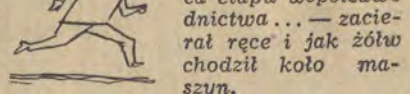
■ Tkaczki nie wyrabiają planów...

Domolażek zaś macha na wszystko ręką i jak każdy maruder jest zdania, że... grunt to się nie przejmować.

Ejże, ob, majstrze! Obudźcie się czymprędzej z tej wygodnickiej drzemki. Dla nierobów i maruderów nie będzie w tym roku u nas miejsca...

Brakarz Pacho z przedziałni średnioprzedniej ZPB im. Marchlewskiego przyszedł w dobrym humorze do fabryki. Jak zwykle w pierwszej połowie miesiąca nie przejmował się robotą.

— Dopiero 2? He, he... mam jeszcze kupę czasu do końca etapu współzawodnictwa... — zacierał ręce i jak zółtu chodził koło maszyn.

Były plusy, ale były też minusy...

Rok w łódzkich teatrach

Scena z „Rewizora” Gogola
(Teatr im. Jaracza)

OMAWIAJĄC roczną działalność trzech łódzkich teatrów dramatycznych, więc im. Jaracza, Nowego i Powszechnego, zacząć trzeba od pochwały, że repertuar, jaki nam teatry te zaprezentowały, był interesujący i wartościowy, a jego zrealizowanie stało na odpowiednim poziomie artystycznym.

Teatr im. Jaracza wystawił „Trzy dzieci srebrników” Fasta, „Bankruta” Ostrowskiego, „Rewizora” Gogola, „Grzech” Żeromskiego, „Dyrektora” S. Alszyna, a przygotowuje głośną sztukę Vaillanda „Pułkownik Foster przyznaje się do winy”.

W planach na rok 1953 są 3 sztuki współczesne: dwie polskie, w tym „Sprawa rodzinna” Lutoskiego oraz jedna radziecka — „Wysoka fala” Nikolajewy. Dalej trzy sztuki klasyczne — „Wesołe kumoszki z Windsoru” Szekspira (w reżyserii R. Ordyńskiego z St. Łapińskim w roli Falstaffa), jedna sztuka z klasyki polskiej, a jedna z czeskiej.

Na deskach Teatru Nowego grano sztukę Słowackiego „Horsztyński”, Gruszczyńskiego „Pociąg do Marsylii”, Ostrowskiego „Burzę”, H. Tanka „Tankowiec Nebraska” oraz Wiszniewskiego „Niezapomniany rok 1919”. W najbliższym czasie wchodzi na afisz Teatru Nowego „Henryk VI na łowach” W. Bogusławskiego i po raz pierwszy grana w Polsce sztuka wielkiego bojownika o pokój, N. Hikmeta, pod tytułem „Opowieść o Turcji”. W dalszych planach „Kra-kowiaci i górale” i „Spazmy modne”.

Teatr Powszechny dał Fredry „Damy i huzary”, Balzaka „Eugenie Grandet”, Tarna „Zwykłą sprawę”, Dadianiego „Z iskrzy rozgorzeje płomień” i Schillera „Intryga i miłość”. W planach: współczesna czeska komedia P. Karvaša „Ludzie naszej ulicy”, Ibsena „Nora”, jedna polska komedia klasyczna, a z klasyki obcej „Poskromienie sekutnicy” Szekspira.

Jest to suche zestawienie repertuaru przeszłego i przyszłego. Porównajmy teraz, jak bilans taki wygląda w teatrach ZSRR.

Omawiając działalność ich, stwierdził Jerzy Pański w jednym z artykułów, umieszczonych w „Trybunie Ludu”, że 50 procent wszystkich granych w Moskwie sztuk stanowi współczesny repertuar radziecki, około 30 procent klasyczny repertuar rosyjski, pozostałe zaś 20 procent to współczesna i klasyczna dramaturgia światowa.

Nas uderza tutaj jedna pozycja: aż 50 procent współczesnych radzieckich sztuk! Jakże blado przedstawi się w zestawieniu z tym ilość polskich sztuk, granych w teatrach łódzkich!

Pokazuje się, że i sztuka tego typu, o ile jest napisana atrakcyjnie i posiada mocno zarysowany problem, może również liczyć na powodzenie. Na przykład: bardzo powodzeniową sztuką w Teatrze Jaracza było „Trzydzieści srebrników” Fasta, a w Teatrze Nowym wielki sukces odniosła świetna sztuka Wiszniewskiego „Niezapomniany rok 1919”.

I tu zahaczamy o sprawę drugą, bardzo zasadniczą.

Teatry łódzkie, jeśli chodzi o ilość zaprojektowanych przedstawień, wykonały swój plan. Natomiast, niestety, plan frekwencji widzów nie został zrealizowany. A powód tego: niedostateczna forma rozprowadzania biletów.

Teatry, jako ważny ośrodek kulturalny, szkoła, kształtująca nowego człowieka, cieszą się pełną opie-

ką władz. Artyści łódzcy pracują z zapalem i z wielką intensywnością. Należałoby więc poprzeć ich wysiłki i nie dopuścić, ażeby przedstawienia szły przy nie dość licznie wypełnionych salach.

Zawodzą tutaj przede wszystkim związki zawodowe, referenci kulturalno-oświatowi i kierownicy świetlic w poszczególnych zakładach.

Teatry utrzymywały zbyt mały kontakt z masą robotniczą. Należałoby wzmocnić jeszcze tę więź. Dobrze się więc stało, że w roku 1952 zespoły teatralne dawały przedstawienia w salach przyfabrycznych. Wypadki te muszą mieć jednak pewną ciągłość. Nie wystarczy tu improwizacja, trzeba z góry obmyślić plan pracy w tym kierunku i realizować go konsekwentnie.

Z przyjemnością sygnalizujemy powstanie brygad artystycznych Teatru Nowego. Dwie brygady wzięły czynny udział w akcji przedwyborczej, występując w wielu zakładach pracy z fragmentami „Zwycięstwa” i jednoaktówką Malta „Najszczęśliwszy człowiek”.

Pożądane jest rozbudowanie brygad artystycznych również i w pozostałych teatrach łódzkich, ponieważ, abstrahując od innych celów ich pracy, są one najlepszą formą twórczej reklamy.

Jednakże łączność pomiędzy najszerszą masą widzów a teatrem nawiązywać powinny nie tylko całe zespoły, ale i poszczególni artyści.

Pisało się już wiele o tym, że zawodowi aktorzy interesować się powinny ruchem świetlicowym i opiekować zespołami amatorskimi. Niestety, sprawa ta „leży” całkowicie.

Rola aktora, współpracującego ze świetlicą, byłaby podwójnie cenna. Po pierwsze przyczyniłaby się do podniesienia poziomu artystycznego danego zespołu, a po drugie narastałaby więź łącząca teatr ze

świetlicami, z szerokimi masami. I to również byłaby jedna z form żywej propagandy teatru.

Wracając jeszcze do linii repertuarowej naszych teatrów stwierdzić trzeba, że dyrekcje łódzkich teatrów układały do niedawna jeszcze swoje plany po „partyzancu”, każda na swoją rękę. Stąd wynikały też pewne niespodzianki. I tak na przykład w pewnej chwili „pękła bania” ze sztukami Ostrowskiego. Wszystkie teatry łódzkie, nie wyłączając Objazdowego, grały Ostrowskiego, wydzierając sobie nawzajem widzów.

Scena z „Burzy” Ostrowskiego
(Teatr Nowy)

Obecnie plany repertuarowe na dalszą metę mają być uzgodnione wspólnie przez dyrekcje wszystkich teatrów. A że współpraca taka da na pewno jak najlepsze rezultaty, widzimy to chociażby tylko na przykładzie repertuaru teatrów łódzkich w okresie Miesiąca pogłębiania przyjaźni polsko-radzieckiej.

Dramatyczne teatry nasze uczciły ten miesiąc wystawiając trzy radzieckie sztuki, z których jedna („Z iskrzy rozgorzeje płomień”) pokazuje narastanie fali rewolucji, druga („Niezapomniany rok 1919”) opisuje walkę ludu radzieckiego o utrzymanie niedawno zdobytej władzy, trzecia zaś („Dyrektor”) przenosi nas do czasów współczesnych. Liczne, szersze rozplanowanie, przykład właściwej koordynacji planów repertuarowych naszych teatrów.

Artykuł nasz, mówiący o działalności łódzkich teatrów dramatycznych, nie jest wyczerpujący, toteż do zagadnień z nią związanych wypadnie nam niejednokrotnie jeszcze powrócić.

M. J.

„Z iskrzy rozgorzeje płomień” Dadianiego
(Teatr Powszechny)

Miła niespodzianka dla miłośników muzyki Przedstawienia operowe w niedziele, święta i poniedziałki

Stało się już dobrą tradycją, że co roku latem przyjeżdża do Łodzi na gościnne występy zespół Opery Śląskiej z Bytomia. Spektakle odbywają się wtedy przy zawsze przepelnionej widowni. A jest to tylko jeden z licznych dowodów, iż łodzianie cenią i lubią dobrą muzykę operową.

Niestety, tak się składa, że wciąż jeszcze nie mamy w Łodzi własnej opery.

W połowie października ub. roku licznych w naszym mieście miłośników muzyki ucieszyła wiadomość, że powstaje w Łodzi zmontowana przez grono młodych muzyków-artystów teatrów łódzkich i absolwentów szkół muzycznych „opera kameralna”.

Ponieważ ze względów technicznych i finansowych nie można było pokusić się o zrealizowanie dzieła na większą miarę, organizatorzy tej imprezy z kierownikiem muzycznym Połączonych Teatrów Muzycznych Wacławem Geigerem na czele dali montaż fragmentów opery Moniuszki „Straszny dwór”.

Z solistów udział w montażu tym wzięli Hanna Geigerowa, W. Freiman, Michał Ślaski, W. Golobow, K. Koszela i W. Chodźluk.

Eksperyment był udany. Dano dla szkół sześć zamkniętych przedstawień, podczas których zbierano wypowiedzi nauczycielstwa. Wypowiedzi te były pozytywne, ale powtarzało się w nich zastrzeżenie, że im mniej elementów widowiskowych i efekowniejszych ram, dzięki którym można by zadowolić szerszy ogół.

Wobec tego „Artos”, który jest organizatorem tego opero-montażu, zwrócił się do Ogniska Muzycznego o balet, a równocześnie nawiązał kontakt ze znanym na terenie Łodzi chórem „Kalinka” pod batutą Seweryna Berezowskiego z prośbą o współpracę.

Obsadę wzmocniono kilkoma jeszcze solistami (Sidorowicz, Babiński, Tilszer). Teatry im. Jaracza, Nowy i Muzyczny dają elementy dekoracyjne i dodatkowe kostiumy i w ten sposób skromny początkowo zespół zmienił się w wielką imprezę, w której udział bierze ponad 80 osób oraz orkiestra Połączonych Teatrów Muzycznych.

Obecnie rozpoczynają się w Teatrze Muzycznym (Piotrkowska 243) stałe przedstawienia operowe. Odbywać się one będą w każdą niedzielę i święta o godz. 15.30 oraz w poniedziałki o 19.15. Po raz pierwszy wystawiony zostanie „Straszny dwór” Moniuszki w niedzielę dnia 4 stycznia o godz. 15.30.

A.

KAZIMIERZ KOŹNIEWSKI

Wesoło mu było na duszy. I zebranie się udało, i na ósmą zdąży bez trudu, jeszcze się w domu nieco ogarnie.

LUTEK

— Panicz mi w tym pomoże! Poprawi! Ja przepiszę.

Nabrzmiała, czerwona, o krótkich posćieranych paznokciach dłoń położyła na pulpicy ławki kartkę wydartą z zeszytu, a pokrytą nieporadnymi rzadkami liter niezbyt trzymających się linii. — Panicz mi to poprawi — powtórzyła po raz drugi, ale głos jej zmienił się już z proszącego na żądający, niemal ostry, tak bardzo zależało jej widocznie na wysłaniu listu. Chłopiec po raz pierwszy usłyszał z ust swej dorosłej uczennicy jakąś prośbę. Zawsze dotąd, w trakcie wspólnej niemal dwumiesięcznej pracy, tylko burkliwie przytakiwała jego pouczeniom i z mało-

mówną skrupulatnością, niekiedy z mozołem, wykonywała zadawane ćwiczenia. Michalina Rostkowska sama zgłosiła się do związku zawodowego grupującego po mocnice domowe z żądaniem ułatwienia jej nauki pisania i czytania — umiejętności jej nie wykraczały poza książkę do na bożenstwa oraz rozważanie cen w sklepie. Ta wysoka, koścista, już dobrze po pięćdziesiątce kobieta, uczyła się starannie i rzetelnie. W dni ustalone — poniedziałki, środy i piątki, punktualnie o szóstej po południu — szywna i wyprostowana, siedziała w zbyt ciasnej dla siebie ławce szkolnej, oczekując chłopca spóźniającego się regularnie. Nigdy nie mógł zdążyć, pełen zresztą niezmiennego podziwu dla siebie, iż w ogóle obowiązek ten wypełnia tak skrupulatnie, jak nigdy żadnego innego przedtem, odkąd sam był uczniem.

Cóż mógł innego wymyślić? Oczywiście zaczął od rytualnego zdania z elemen-

82) tarza Falskiego: „Ala ma psa Asa. As jest to pies Ali”. Zawily szyfr „a” — inaczej pisanego jako duża, inaczej jako mała litera — opornie szedł stwardniałej dłoni Michaliny; minęło szereg lekcji, nim opanowała sztuka przepisywania tych kilku zdań. Były to dni najcięższe dla chłopca-nauczyciela. Mozolnie tłumil ziewanie, o-czy kleiły się, każdorazowe dziewięćdziesiąt minut rysowania litery po literze trwało wieczność. W te dni chłopiec gardził sobą, że dał się namówić na zajęcie tak bezsensowne; po co tak głupio tracić majowe godziny kradzione płaży i wodzie? Żeby starą babę uczyć czytać i pisać — po kiego diabła?! Gdy Michalina powoli i dostojnie, sylaba po sylabie, odczytywała prymitywne zdania z elementarza, jej „preceptor” mobilizował całą siłę woli, by natychmiast nie uciec. Jednak trwał, mechanicznie powtarzając: — Tak! Dobrze! Dobrze! — za każdym wstrzymaniem się chropowatego toku lektury. Z lekcji pierwszej wyszedł zdecydowany: — Niech oni myślą i robią, co chcą, noga moja więcej tu nie postanie!

Oni — to gimnazjalne Koło Związku Walki Młodych, które namówiło kolegów, by zbliżając się połączenie wszystkich organizacji młodzieżowych klasa uczęcała specjalnym czynem. Każdy chłopiec miał nauczyć czytać i pisać jednego z analfa-

betów przysłanych przez Okręgową Komisję Związków Zawodowych. Uczniowie przegłosowali propozycję, a nauczyciele z niemalą radością poparli tę formę akcji społecznej, uważając, iż ona bardziej niż inne przystoi młodzieży. Byli to bowiem ludzie starzy, wstrzeźliwie lojalni, dotkliwie wykolejeni faktem, że utrwalona w ich głowach latami pracy zawodowej formula o apolityczności nauczania okazała się nieprzydatna, fałszywa i bałamutna. Czuli swym pedagogicznym instynktem, iż pod groźą trwałego spaczenia młodych charakterów, nie wolno wychowywać młodzieży w negacji politycznej. Zaszokowani koniecznościami rewolucyjnego czasu i głęboko dotknięci w swych klasowych tradycjach, nie potrafili przekazywać młodzieży wielkich idei rozpoczętej doby. Upchani razem ze swymi uczniami w za ciasnych gmachach szkolnych, stali na bocznych torze, a tymczasem życie szło mimo nich i naprzód. Coraz więcej wychowanków wstępowało do organizacji młodzieżowych. Przerazili się słysząc o „czynie połączeniowym”, złagodnieli a-probując, gdy czyn ten nie wyszedł poza ramy szkolne.

(D.c.n.)

Szybciej i wygodniej pojedziemy nowymi „Skodami”

PKS usprawnia komunikację autobusową

W końcu grudnia 1952 r. PKS w Łodzi otrzymał 35 nowiutkich autobusów marki „Skoda”. Jest to nabytek niezwykle cenny. Większość bowiem posiadanych przez PKS wozów, to stare, wymagające ciągłych remontów samochody. Nie wytrzymują one ani dużego obciążenia, ani podróży na dłuższych trasach. Skutkiem tego zdarzały się częste wypadki opóźnień i nieregularności w kursowaniu samochodów, co bardzo dokuczało pasażerom.

Obecnie dyrekcja PKS jest w trakcie opracowywania nowego rozkładu jazdy dla wszystkich tras na rok 1953. Dzięki posiadaniu nowych wozów, można będzie poważnie usprawnić komunikację oraz zwiększyć częstotliwość kursowania samochodów na liniach najbardziej ruchliwych. Uruchamia się też komunikację z miejscowościami, które dotychczas korzystały jedynie z niewielkiej ilości miejsc w autobusach dalekodystansowych, przeważnie mocno zapelnionych.

Sprawy codzienne

Tramwajarze są zadowoleni ze swojej PKO

„Ziarno do ziarna — zbierze się miarka” — mówi stare polskie przysłowie. O słuszności tego przysłowia możemy przekonać się na każdym kroku. Porozmawiajmy zresztą na ten temat z tramwajarzami łódzkiemi...

Jan Gruchała jest nie tylko kasjerem w MPK. Poza pracą zawodową pracuje on również społecznie — pełni funkcję kierownika agencji PKO przy MPK.

— Nie powiem — opowiada on — że nasza placówka pracuje bardzo dobrze. Ale, że dobrze — to jest pewne. Przecież 50 procent tramwajarzy ma książeczkę PKO!

Tramwajarze umieją oszczędzać... Każdy się przekonuje, że książeczka oszczędnościowa daje podwójny zysk: przede wszystkim chroni jej właściciela przed lekkomyślnym wydatkiem — przecież wiadomo, że jak się nosi pieniądze przy sobie, to tak prędko się jakoś wydaje... A poza tym uczy dbać o pieniądze.

— A dzięki czemu — zapytuje — doszliśmy do takich sukcesów? Chyba nie od razu potowa pracowników MPK składała swe oszczędności w Powszechnej Kasie Oszczędności... — Jasne, że nie. Ale trzeba zrozumieć, że agencja PKO przy zakładzie to nie tylko kasa i kierownik. Agencja — to ciągła praca uświadamiająca, do której są zobowiązani nie tylko kierownik placówki PKO i dyrektor zakładu, lecz rada zakładowa, organizacje młodzieżowe i kobiece, jak ZMP, Liga Kobiet itd.

Nasza placówka doszła do takich osiągnięć tylko dzięki temu, że wszyscy z nami współpracują.

W rezultacie wielu tramwajarzy nie tylko należy do PKO, lecz systematycznie składa złotówki na jakiś określony cel, jak kupno radia, mebli czy wyjazd na urlop. (mg)

Na rozbudowę Stolicy przeznaczono dochód sponad 50 zabaw sylwestrowych

Dobrze bawili się łodzianie w noc sylwestrową, witając radośnie Nowy Rok.

Dochód z pięćdziesięciu kilku zabaw łódzkich przeznaczono na budowę Warszawy. Nie ustalono jeszcze globalnej sumy, na razie jednak przekazano Warszawie już 10 tysięcy złotych, uzyskanych z dwu imprez zorganizowanych przez Społeczny Komitet Budowy Warszawy w Łodzi.

Tak więc nasze zabawy przyczynią się do rozbudowy ukochanej Stolicy. (u)

KRONIKA DNIA

W poniedziałek, dnia 5 stycznia, wszystkie sklepy mięsne w Łodzi prowadzić będą normalną sprzedaż mięsa i przetworów. Wszyscy konsumenci, którzy odbierają swe przydziały we wtorek, winni odebrać je 5 bm.

Jak w średniowieczu... Filozoficzny spokój w MPO

Zaliż to biesy mnie mamia?!” — zawołał nagle Imć Pan Ka lasanty Wyrwidąb, wracający późnym wieczorem z piwiarni do domu. Wykrzyknik zadowolonego obywatela był uzasadniony, bowiem jego obydwie nogi uwięzły niespodziewanie w czymś rozmiętym, obrzydliwym i cuchnącym... Dopiero wychylający się zza chmury księżyc oświecił tajemniczą pułapkę. Była to po prostu większa fura śmieci, wyrzuconych powszechnym obyczajem na ulicę...

Takie właśnie zwyczaje panowały w miastach średniowiecznych i takie przygody przytrafiały się ich mieszkańcom, nie zaznajomionych w ówczesnej epoce z pojęciami higieny sanitarnej.

Tym dziwniejszy zdaje się dzisiaj fakt, że podobnie niechlubne tradycje zamierzanych czasów zostają obecnie wskrzeszane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania.

I tak np. w dniu 30 grudnia jezdnie i chodniki szeregu ulic śródmieścia Łodzi były ozdobione kupami śmieci i obficie napelnionymi puszkami. Góry gnijących odpadków tamowały ruch pieszy na ul. Zielonej, a samochody przejeżdżające ulicą Zachodnią, Lipową czy Cmentarną objeżdżały w zygzakach śmietniska na jezdni.

Ob. Anna Dominiak, dozorczyń domu przy ul. Więckowskiego 56, potwarza nam wytłumaczenie, podane również przez innych dozorców:

MO wypisuje nam mandaty karne za gromadzenie śmieci i odpad-

ków na podwórkach. A samochody i furmanki MPO nie wybierają u nas puszek od 18 grudnia. Wyrzuciałam już na jezdnię ponad 55 puszek śmieci.

Przy ul. Zachodniej 61 śmieci zajmują połowę podwórza. Fotor jest wręcz zabójczy. Nic dziwnego, bo MPO nie wybierało tutaj śmieci od 15 listopada.

Jednak w biurach MPO przy ul. Łagiewnickiej panuje nastrój filozoficznego spokoju.

— My już jesteśmy „bici” ze wszystkich stron. Może nawet służnie. I dozory również mają rację, bo ostatnio wybieramy przede wszystkim śmieci będące „na widoku”. Mamy ogromne zaległości — mówi nam kierownik służby zewnętrznej, ob. Cwanek.

Bezwzględnie stan taboru samochodowego MPO jest zły i to utrudnia sprawną wywózkę śmieci. Również stan zatrudnienia zmniejszył się o 18 proc. Ale nie tylko tu należy doszukiwać się przyczyny katastrofalnych w tej chwili zaległości.

Nie tylko te fakty zadecydowały o tym, że roczny plan MPO został zrealizowany zaledwie w 85,4 proc., a wskaźnik wydajności pracy na 1 robotnika wynosi jedynie 69 proc.

Kierownik służby zewnętrznej zwraca się nam „poufnie”:

— Mówiąc między nami — ładowacze nie zajmują się wyłącznie ładowaniem śmieci... Oni pracują na akord i zarabiają po zł 700 — 800 miesięcznie. Natomiast ich poboczne dochody, uzyskiwane na nieprawym wybieraniu i odsprzedaży odpadków jak szkło, szmata, metale, dochodzą w poszczególnych wypadkach do 100 zł dziennie. Nic dziwnego, że ten rodzaj dorabiania „na lewo” — z krzywdą dla wydajności pracy — jest dość rozpowszechniony.

A jak reaguje się na to zło? Ob. Cwanek wyjaśnia — „Patrzmy przez palce, by nie zrażać sobie ludzi. Zakaz wybierania podczas pracy cenniejszych odpadków i handlowania nimi istnieje tylko na papierze, a udzielanie nagan traktuję sam jako formalność...”

Przewodniczący rady zakładowej, ob. Józwiak, dodaje ponadto — „Ten zakaz ubiegania się podczas pracy o poboczne dochody krzywdzi moim zdaniem pracownika i nie wiem, jaki to ma mieć związek z wydajnością pracy? Zresztą o co chodzi? Państwo na tym nie zubożeje, bo w ten czy inny sposób dostaje wreszcie te cenne odpadki. A w ogóle nasze perspektywy na wiosnę są takie, że tylko uciekać stąd!”

Członek egzekutywy organizacji partyjnej, ob. Pawelczyk, odpowiada — „Co tam wiosna! Już w styczniu będziemy leżeć na obydwie łopatki, jeżeli spadnie śnieg. Moglibyśmy usunąć zaległości w wywózce śmieci przy pomocy taboru samochodowego PKS, ale nie mamy na to funduszy. Może pomogłoby nam zorganizowanie szarwaku przez Radę Narodową?”

Ob. Józwiak nie wierzy jednak w wydajną pracę furmanów szarwakowych. — „Wiele przecież, że nawet nasi własni pracownicy oszukują nas na przerobach, wystawiając w porozumieniu z dozorcami fałszywe kwity na wybranie np. 15 puszek, gdy faktycznie wybrano 10. To się zdarza dość często...”

Niemniej przewodniczący rady zakładowej jest daleki od krytycyzmu i samokrytycyzmu. Uważa on bowiem, że charakterystyczne fakty nieprzygotowa-

nia MPO do grudniowych opadów śnieżnych oraz ostatnio poważne opóźnienie wyjazdu samochodów w sobotę, dn. 27 bm. z powodu absencji części pracowników, zasługują raczej na pobłażanie. Niechętnie zgadza się on wreszcie ze sformułowaniem sekretarza podst. organizacji partyjnej, ob. Pijanowskiej. — „Trzeba powiedzieć sobie w oczy: „nawaliliśmy”...”

Tak jest! „Nawalane” akcje, „nawalany” plan produkcyjny, „nawala na” wydajność pracy. Kierownik służby zewnętrznej wyjada stąd takli oto wniosek na przyszłość: — „Co robić? Pracujmy nadal tak, jak pracujemy dotychczas...”

A my ten smutny dowcip pana kierownika odpowiedzialnego za stan wywózki śmieci na terenie miasta Łodzi przesyłamy bez komentarzy do wiadomości Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Wydaje się, że czas już powziąć jedną prostą, skuteczną i przez wszystkich miłośników Łodzi oczekiwaną decyzję — generalnego wyczyszczenia aparatu administracyjnego Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania!

„Czy będziemy wywozić śmieci taczkami?... A może usuniemy najpierw bałagan z MPO?...”

F. K.

Łódzki szofer otrzymał odznakę wzorowego kierowcy

Leon Szymczak jest jednym z najlepszych kierowców samochodowych PKS w Łodzi. Już raz był odznaczony srebrnym krzyżem zasługi, obecnie zaś na uroczystości, która się odbyła w Min. Komunikacji w Warszawie — otrzymał odznakę wzorowego kierowcy. Serdecznie gratulujemy!

OBRAZKI z miasta

„Suchy” początek

Było to w zeszłym roku na początku roku.

Mieszkańcy domu przy ul. Podręcznej 15 postanowili założyć sobie wodę. Przedsiębiorstwo instalacji i dociągów przy klasztorze pomysłowi, pobrało od lokatorów pieniądze i obiecało, że w początkach grudnia z nowym kranem przy ul. Podręcznej 15 popłynie woda.

Niestety, skończył się rok, a wody w wymienionym domu dotychczas nie ma, nie ma także odpowiedzialnych robotników oraz — wplaconych pieniędzy.

Ciekawe, ile jeszcze wody upłynie, zanim w domu przy ul. Podręcznej 15 — woda popłynie... (u)

Mama szczęśliwa, dzieci czują się dobrze, ale... Trzeba pomóc trojaczkom!

Na razie nabierają one sił w klinice

Los zgotował mamusi nie lada niespodziankę. Bo nie dość, że rozwiązanie nastąpiło wcześniej, niż się spodziewała, ale zamiast jednego — przyszła na świat cała trójka. Trzech wspaniałych chłopaków!

Helena Pastarska — żona traktorzysty z POM w Bednie została więc od razu matką czworga dzieci — bowiem z górą rok temu przyszedł na świat jej syn pierworodny.

Trojaczki, zwłaszcza przedwześnie urodzone, wymagają specjalnej starannej opieki. Natychmiast więc po urodzeniu zostały przewiezione do doskonale wyposażonej we wszelkiego rodzaju urządzenia kliniki im. Marii Curie-Skłodowskiej w Łodzi. Tu z największą troskliwością zajął się nimi dr Dynenson.

Dziś malcy mają już po 6 tygodni i waga przeszło po 2 kg i 20 dkg każdy. Słowem — wszystko wskazuje na to, że będą się chować nie gorzej od słynnych czworaczków śląskich.

Teraz ob. Pastarska z niecierpliwością oczekuje na „przyjazd” dzieci do domu. Jak nas informuje dr Dynenson — wkrótce już będą one mogły przejść spod opieki lekarzy i pielęgniarek pod opiekę własnej mamy.

Ale szczęśliwa matka ma również nieco kłopotów. Najwięcej zmartwienia sprawia jej mieszkanie. Wilgotny i ciasny pokój we wsi Puśniki, pod Kutnem, gdzie obecnie mieszka, nie nadaje się na pomieszczenie dla trójga niemowląt.

Sądymy, że władze terenowe, które największą opieką otaczają dzieci, biorąc pod uwagę niespodziane tak znaczne powiększenie się ro-

dziny Pastarskich, postarają się o przydzielenie bardziej odpowiedniego dla nich mieszkania.

Troje dzieci — to nie jedno, trzy razy więcej potrzeba wszystkiego, zaczynając od smoczków i pieluszek. Zwracamy się więc również do odpowiednich instytucji oraz do pomocnych Czytelników o przyjęcie z pomocą młodej mamusi. Bo przecież i lóżecka są potrzebne i śpioszki, jakież kołderki itp. drobiazgi, uprzyjemniające życie najmłodszym obywatelom.

A więc — czekamy na odzew...

- ▼ kredensy
- ▼ szafy 3-drzwiowe
- ▼ biblioteki
- ▼ w sklepach CHPD

Na nowy rok Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego zapowiada wiele nowości.

Przed wszystkim sklepy otrzymują poszukiwane od dawna kredensy sprzedawane pojedynczo, a nie jak dotychczas w kompletach. Kredensy te wykonane z jasnego drzewa i szkła są bardzo ładne i... niedrogie.

Obecnie przystąpiono do produkcji nowego typu łóżek, w których nóżki umieszczone zostaną nie w oparciach, lecz z boków siatek.

Nie zapomniano też o ładnych, trzydrzwiowych szafach i bibliotekach. (u)

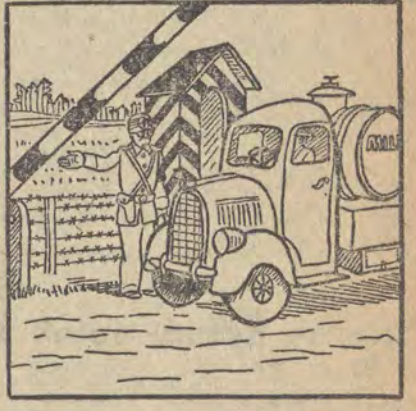
OB.: — Już wiem, jak się stąd wydestynować w bezpieczne miejsce... Wozę codziennie mleko do innego miasta w wielkich kadziach. Wpakuję was do pustej kadzi, a dalej, to już sobie sami poradzicie...

OB.: — Życzę wam szybkiego znalezienia się na wolności... WACEK: — Za życzenie dziękujemy, ale u was trudno się znaleźć na wolności. To dopiero nas czeka w naszym kraju...

WACEK: — Jak się czujesz w tej kadzi? WICEK: — Lepiej niż w ręku tych oprawców... WACEK: — Żebyśmy tylko tu za długi nie byli, bo się zamienimy w ser.

STRAŻNIK: — Droga wolna! Vorwärts! WACEK: — Uff... jesteśmy wolni! WICEK: — Na razie w becze, ale mam nadzieję, że szybko się stąd wydostaniemy! (d. c. n.)

Drugi egzamin bokserów

Węgry—Polska

Międzynarodowy mecz ma się odbyć w Łodzi

Spotkanie z Finlandią było pierwszym sprawdzianem formy naszych czołowych bokserów w cyklu podjętych przygotowań do mistrzostw Europy. Mimo odniesionego zwycięstwa nasi czołowi pięściarze wykazali, jak wiemy, dość poważne braki w wyszkoleniu i formie niektórych z nich pozostawiała wiele do życzenia.

Drugim podobnym egzaminem na szczeblu międzynarodowym będzie występ w międzypaństwowym meczu z Węgrami, który przewidziany jest na 25 stycznia. Mecz ten ma się odbyć w Łodzi.

Węgry są znacznie poważniejszym przeciwnikiem, toteż i nasi za-

Hokeiści ryzykują... Z Gwardią (Bydgoszcz) gra Włókniarz

Chociaż mamy odwilż, hokeiści Włókniarza postanowili zaryzykować. A nuż lód utrzyma się i będzie można grać? Toteż nie odwołując przyjazdu bydgoskiej Gwardii, zmienili termin spotkania, które odbędzie się nie w sobotę, lecz w niedzielę 4 bm. na stadionie przy Al. Unii o godz. 18.

Dzisiaj natomiast, tj. w sobotę, zmierza się w Zgierzu gwardziści z tamtejszym Włókniarzem.

NIEDZIELA, 4 STYCZNIA

12.15 Poranek symfoniczny. 13.15 Audycja literacka. 13.30 Koncert. 14.10 Program lokalny 17.15 Koncert. 17.55 Chwila poezji. 18.00 „Talenty i wielbiciele” — słuchowisko. 19.30 Koncert. 20.00 „Na radiowej estradzie”. 21.15 Felieton. 21.30 Muzyka taneczna. 22.00 Wiadomości sportowe z całej Polski. 22.40 Wieczorna serenada. 23.10 Popularny koncert symfoniczny.

TEATRY

Nowy — „Niezapomniany rok 1918” — 18.30
Im. St. Jacego — „Dyrektor” — 19.00
Powszechny — „Intryga i miłość” — 19.00
Mały — „Domek trzech dziewcząt” — 19.15
Muzyczny — „Słomkowy kapeluszyk” — 19.15
Pimklo — widowisko zamknięte
Teatr Młodego Widza w sali MDK — „Zemsta” A. Fredry z udziałem Waltera — 16.

KINA

BAŁTYK — Edward w opałach — 16, 17.30, 19, 20.30
GDYNIA — Program filmów dokumentalnych — 18, 19
Warszawska premiera — 20
Program dla najmłodszych — 16, 17
1 MAJA — Akcja B — 17, 19
MŁODA GWARDIA — Spotkanie nad Łabą — 16, 18, 20
MUZA — Cywil na śfajonie — 18, 20
PIŃONIER — Pieśń tajgi — 17, 19
POLONIA — Fanfan Tulipan — 15, 17, 19, 21
PRZEWIŚNIE — Drużyna — 18, 20
REKORD — Bez adresu — 17.30, 19.30
ROMA — Pieśń dni — 18, 20
SOJUSZ — Pustelnia Parmeńska I ser. — 18.30
STYL OBY — Skazana włoska — 18, 20
SWIT — Zwycięski powrót — 18, 20
TATRY — Zawieja — 16, 18, 20
WISŁA — Żywy trup — 14, 17, 20 (film grany tylko 1 dzień w wersji rosyjskiej bez tłumaczenia na język polski)
WŁÓKNIARZ — Chłopcy na pozycji — 18, 19, 20
WOLNOSC — Fanfan Tulipan — 14, 16, 18, 20
ZACHĘTA — Malżeństwo aktorki — 18, 20

Nocne dyżury aptek

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Obr. Stalingada 15, Pabianicka 218, Jaracza 32, Stalina 50, Wroblewskiego 54, Kopernika 26, Piotrkowska 67, Pl. Kościelny 8, Al. Kościuszki 48.
Dyżur położniczo-ginekologiczny: dziś od godz. 8 do 20.00 dyżuruje szpital im. Curie-Skłodowskiej, ul. Curie-Skłodowskiej 15, od godz. 20.00 do 8 szpital im. dr. H. Wolf, ul. Łaziewnicka 34.

wodnicy muszą być do tego występu lepiej przygotowani. Wierzymy, że obóz przygotowawczy na Wybrzeżu pod kierunkiem trenera Sztama podciągnie formę naszych reprezentantów tak, aby mogli oni godnie stawić czoło groźnemu przeciwnikowi.

Tajmanow czy Botwinnik? Dodatkowe partie zadecydują

W Moskwie zakończył się XX turniej szachowy o mistrzostwo ZSRR. W dogrywkach odłożonych partii ostatniej rundy turnieju prowadzący dotychczas w tabeli Tajmanow przegrał z Hellerem.

Szczególnie zainteresowanie wzbudziła jednak dogrywka zajmującego drugą pozycję w tabeli Botwinnika z Suetinem, dająca Botwinnikowi w wypadku wygranej tę samą ilość punktów, jaką zdobył przodownik turnieju Tajmanow. Po niezwykłej i interesującej, przeszło dziewięć godzin trwającej walce, Botwinnik w 78 posunięciu pokonał Suetina.

Tak więc pierwsze i drugie miejsce w turnieju zajęli arcymistrzowie Tajmanow i Botwinnik zdobywając po 13,5 pkt. Szachiści ci rozegrają dodatkowe spotkanie decydujące o tytule mistrza ZSRR.

Dobraną czwórkę koszykarek urzy Kraków

Po raz czwarty spotkają się drużyny Spójni warszawskiej, Kolejarza (Poznań), łódzkiego Włókniarza i OWKS-Kraków w czwórmeczach koszykarki żeńskiej.

Czwórmecz ten rozegrany będzie w dniach 3 i 4 bm. (sobota i niedziela) w Krakowie.

Finaliści zmierzają się w Łodzi

Groźnych przeciwników napotkają zdobywcy Pucharu Polski w siatkówce

CZWARTE rozgrywki o Puchar Polski w siatkówce kobiet i mężczyzn zdołają się do ćwierćfinałów.

W roku 1950 i 1951 zdobywcami Pucharu Polski byli dwukrotnie siatkarze warszawskiego AZS i siatkarzki warszawskiej Spójni. W roku 1952 żadna z tych drużyn nie obroniła Pucharu. W konkurencji męskiej Puchar zdobył CWKS, a w konkurencji kobiet — gdański Kolejarz.

Obecnie obrońcy Pucharu znajdują bardzo poważnych konkurentów w siatkarzach i siatkarzkach warszawskiego AZS, którzy w ub. roku zdobyli tytuły mistrza Polski.

W ćwierćfinałach Pucharu Polski na rok 1953 wezmą udział po 24 drużyny kobiet i mężczyzn, rozgrywając spotkania w 6 grupach.

W rozgrywkach kobiet startować będą zwycięzcy odbywających się obecnie w całym kraju eliminacji na szcze- bli wojewódzkim, mistrzowie miast wydzielonych Warszawy i Łodzi, druga i trzecia drużyna Warszawy, druga drużyna Łodzi oraz wicemistrzowie woj. krakowskiego i gdańskiego.

Czwórfinały drużyn żeńskich odbędą się w dniach 24—26 stycznia 1953 r. w Białymstoku, Grudziądzu, Koszalinie, Opolu, Tarnowie i Zielonej Górze.

Półfinały odbędą się w dniach 7—8 lutego 1953 r. w Katowicach Olsztynie i Szczecinie, a finałowe rozgrywki 18 — 22 lutego w Łodzi.

W rozgrywkach mężczyzn do ćwierćfinałów zakwalifikują się zwycięzkie zespoły poszczególnych województw, mistrzowie Warszawy i Łodzi, druga i trzecia drużyna Warszawy oraz wicemistrzowie woj. krakowskiego, lubelskiego i wrocławskiego. Spotkania odbędą się 17 i 18 stycznia w Bytomiu, Elku, Łęborku, Ostrowiu Wielkopolskim, Przemyślu i Radomiu.

W całym kraju odbywają się treningi pływackie mające na celu przygotowanie zawodników do rozgrywek o zimowy Puchar Miast. Na zdjęciu: trener Kuclewicz udziela zawodnikom warszawskim wskazówek przed treningiem. CAF — fot. St. Wdowiński

Turniej szachowy 16 zawodniczek w półfinałach mistrzostw Polski

16 zawodniczek rozpoczyna w Łodzi w niedzielę 4 bm. półfinałowe rozgrywki o szachowe mistrzostwo Polski.

Organizację turnieju powierzono Ogniwu. Impreza odbędzie się w sali przy ul. Zakątnej 82. Partie będą rozgrywane codziennie w godzinach od 16 do 21. Zakończenie turnieju przewidziane jest na 22 bm.

Finom udał się rewanż

Obrońcy zawiedli i hokeiści polscy przegrali 5:4

Atak prowadzony przez Csoricha — najlepszy

Rewanżowe spotkanie hokejowe Polska — Finlandia zakończyło się zwycięstwem Finów 5:4 (1:0, 0:2, 4:2).

Reprezentacja Finlandii wystąpiła w takim samym składzie, jak w pierwszym meczu. Drużyna polska grała w zestawieniu: Koczab, Bromowicz, Pęczek, Chodakowski, Zawadzki, Lewacki, Csorich, Janiczko, Je-

Łódź — Szczecin — Gdańsk

Pływackie boje o zimowy Puchar Miast

Pływactwo łódzkie przygotowuje się do tradycyjnych zawodów okresu zimowego — do walki o Puchar Miast.

Jak i w latach poprzednich, uczestników podzielono na grupy. Zwycięzcy utworzą następnie grupę finalistów, z której wyłoniony zostanie zdobywca Pucharu.

W grupie przeznaczony dla Łodzi znalazły się jeszcze Gdańsk i Szczecin. Pierwsze spotkania odbędą się 11 stycznia, a najbliższym przeciwnikiem Łodzi będzie reprezentacja Gdańska, która wystąpi w basenie MDK. Drugi mecz, ze Szczecinem, odbędzie się w Łodzi dopiero 15 lutego.

Ciekawe, czy przewidywania pływaków łódzkich okażą się trafne. Liczą oni mianowicie, że przy odro-

binie szczęścia mają szansę awansu do finału.

Pływacka reprezentacja Wrocławia będzie musiała, niestety, rozgrywać spotkania o Puchar Miast w poważnie osłabionym składzie, a to na skutek wypadku, jakiemu uległ ostatnio najlepszy jej pływak, Marek Petruszewicz, wielokrotny rekordzista Polski.

Czołowi pływacy Wrocławia zostali wysłani na kilkudniowy wypoczynek do Karpacza. Tutaj Petruszewicz w czasie jazdy na nartach upadł tak niefortunnie, że uległ skręceniu nogi w stawie kolanowym.

Według opinii lekarzy, Petruszewicz nie będzie mógł trenować i startować w ciągu najbliższych 6 miesięcy.

cia bramkę dla Polski, jednak Finowie w krótkich odstęпах czasu zdobyli 3 bramki (Kuusela, Tic, Kuusela) i prowadzenie 4:3.

Drużyna polska wyrównała w 12 min. przez Herde, ale już w 14 min. Rapp strzelił piątą bramkę dla Finlandii. Mimo ambitnych wysiłków drużyny polskiej w ostatnich pięciu minutach spotkania wynik nie uległ już zmianie.

W zespole polskim podobnie jak w pierwszym spotkaniu zawiodły formacje defensywne. Błędy taktyczne obrońców spowodowały utratę 3 bramek. Bramkarz Koczab bronął przytomnie i z dużym szczęściem. Z trzech ataków najlepsza była trójka Lewacki — Csorich — Janiczko.

DOSZ wyjaśnia: Do wszystkich sekcji ŁKKF delegowano przedstawicieli

W jednym z artykułów omawiających zebranie sekcji narciarskiej ŁKKF obradującej nad umasowieniem narciarstwa w Łodzi zwrócił się uwagę na brak przedstawicieli DOSZ-u oraz Wydz. Oświaty PRN, które w ten sposób wykazały brak zainteresowania się tak istotnym dla sportu łódzkiego zagadnieniem.

Jesteśmy w posiadaniu wyjaśnienia Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego w Łodzi, która przyznaje słusność naszemu wystąpieniu. Brzmi ono następująco:

Dyrekcja Okręgowa Szkolenia Zawodowego w Łodzi w odpowiedzi na notatkę „Expressu Ilustrowanego” Nr 288 pt. „Czas zrewidować to stanowisko” donosi, co następuje:

Do wszystkich sekcji ŁKKF, w których szkodliwostwo zainteresowane delegowano przedstawicieli zespołu. Do sekcji narciarskiej delegowano nauczyciela w. f. Zasadniczej Szkoły Budowlanej w Łodzi, ul. Nowotki 46, ob. Barańskiego Tadeusza, który kontakt z sekcją nawiązał.

W okresie zebrania wyborczego ob. Barański zachorował, o czym zresztą zarząd sekcji zawiadomił. Nie zawiadomił natomiast zespołu i na skutek tego nie wyznaczono zastępcy. Obecnie ob. Barański jest znów w stałym kontakcie z sekcją narciarską.

Już za kilka dni sportowcy łódzcy otrzymają jednolity kalendarz sportowy

Prace nad jednolitym kalendarzem imprez sportowych są na ukończeniu. ŁKKF zatwierdził i rezesł radom okręgowym i kołom sportowym terminarz imprez narciarskich i łyżwiarskich, a obecnie czeka na wykończenie przez sekcję piłki ręcznej terminarza spotkań koszykarskich oraz siatkówki męskiej i żeńskiej, żeby całość oddać do druku.

Jednolity kalendarz będzie podstawą pracy dla kół sportowych w roku bieżącym.

St. Marusarz i Jan Kula nie startowali

Noworoczny konkurs na małej skoczni wygrał Forteck i (AZS)

Noworoczny konkurs skoków narciarskich w Zakopanem musiano z powodu odwilży przenieść z przygotowanej uprzednio dużej skoczni na Krokwi na sąsiednią małą skocznię, gdzie warunki były nieco korzystniejsze i zapewniały większe bezpieczeństwo.

Startowali wszyscy znani skoczkowie okręgu krakowskiego za wyjątkiem Jana Kuli i St. Marusarza. Z 26 skoczków wszyscy ukończyli konkurs.

Pierwsze miejsce zdobył Janusz Forteck i (AZS), skoki 37,5, 45, 46, no-

ta 300,9, 2) Hoły (Gwardia), skoki 37,5, 46, 46, nota 299,3, 3) Gąsienic-Roj (AZS), skoki 36,5, 45,5, 46,5, nota 298,9, 4) Daniel Krzeczowski (CWKS), skoki 36,5, 43, 42, nota 295,8, 5) Wawrytko J. (Gwardia), skoki 36,5, 43, 42, nota 295,6) Kozak Tadeusz (AZS), skoki 36,5, 44,5, 46, nota 291,3, 7) Kowalski (CWKS), 8) Raszka (CWKS), 9) Korzeniowski (AZS), 10) Karpel J. (CWKS).

Dobry skoczek Siczka (AZS), który we wszystkich seriach miał najdłuższe skoki (40, 46,5, 47,5), znalazł się dopiero na 14 miejscu z powodu upadku przy pierwszym skoku.